

OBSAH

OBSAH	6
1 TEORETICKÁ VÝCHODISKA HODNOT A POTŘEB ČLOVĚKA	9
1.1 VYBRANÁ EPISTOLOGICKÁ VÝCHODISKA.....	9
1.1.1 Existencialismus.....	9
1.1.2 Hermeneutika	10
1.1.3 Holismus	10
1.1.4 Humanismus	11
1.1.5 Behaviorismus	11
1.2 HODNOTY ČLOVĚKA	12
1.2.1 Hodnoty „bytí o sobě“	14
1.3 POTŘEBY ČLOVĚKA.....	14
1.3.1 Faktory ovlivňující potřeby člověka.....	16
1.3.2 Klasifikace potřeb	17
1.4 TEORIE MOTIVACE H. A. MURRAYE	17
1.5 MASLOWOVA TEORIE POTŘEB	18
1.5.1 Abraham Harold Maslow (1908-1970)	18
1.5.2 Hierarchicky organizovaný systém potřeb dle Maslowa	18
1.6 PÉČE ORIENTOVANÁ NA ČLOVĚKA	20
1.7 POTŘEBY V PROFESIONÁLNÍ OŠETŘOVATELSKÉ PRAXI	21
1.7.1 Potřeby v ošetrovatelských modelech	21
2 SOBĚSTAČNOST, NESOBĚSTAČNOST, DEFICIT SEBEPÉČE	24
2.1 VYMEZENÍ POJMŮ	24
2.1.1 Testy soběstačnosti.....	25
2.2 ZNEVÝHODNĚNÍ A JEJICH KLASIFIKACE	26
2.2.1 Klasifikace handicapu a znevýhodnění podle druhu	27
2.2.2 Klasifikace handicapu a znevýhodnění podle stupně závažnosti....	28
2.2.3 Klasifikace handicapu a znevýhodnění dle časového aspektu	28
2.3 MEZINÁRODNÍ KLASIFIKACE FUNKČNÍCH SCHOPNOSTÍ DLE WHO	28
2.3.1 Prevence a kompenzace deficitu sebezpečí.....	31
2.3.2 Ošetrovatelská diagnostika.....	32
2.4 POTŘEBY ČLOVĚKA V NEMOCI.....	32
2.4.1 Potřeby jedince v těžké a závažné nemoci	32
2.4.2 Uspokojování potřeb pacienta/klienta	34
2.4.3 Potřeby rodiny vážně nemocného člověka	34
3 POTŘEBY ČLOVĚKA - HYGIENA, OBLÉKÁNÍ A VYPRAZDŇOVÁNÍ	38
3.1 POTŘEBY ZDRAVÝCH A NEMOCNÝCH V OBLASTI HYGIENY, OBLÉKÁNÍ A VYPRAZDŇOVÁNÍ	38
3.1.1 Faktory ovlivňující hygienu, oblékání a vyprazdňování	39
3.2 POTŘEBA HYGIENICKÉ PÉČE A OBLÉKÁNÍ.....	39
3.2.1 Význam hygienické péče.....	39
3.2.2 Změny na kůži a přídatných kožních orgánech	40
3.2.3 Zajištění potřeby hygieny a oblékání v ošetrovatelské praxi.....	40

3.2.4	Problematika dekubitů.....	41
3.3	VYPRAZDŇOVÁNÍ NEMOCNÝCH (MIKCE, DEFEKACE)	45
3.3.1	Vyprazdňování moči (mikce)	45
3.3.2	Vyprazdňování stolice (defekace)	46
3.3.3	Zajištění potřeby vyprazdňování v ošetrovatelské praxi.....	46
3.4	KATEGORIE OŠETŘOVATELSKÝCH DIAGNÓZ (HYGIENA, OBLÉKÁNÍ, VYPRAZDŇOVÁNÍ)....	47
4	POTŘEBY ČLOVĚKA - VÝŽIVA, HYDRATACE	49
4.1	POTŘEBY ZDRAVÝCH A NEMOCNÝCH V OBLASTI VÝŽIVY A HYDRATACE	49
4.2	FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ VÝŽIVU A HYDRATACI	50
4.2.1	Posouzení stavu výživy	50
4.2.1	Zajištění potřeby výživy a hydratace v ošetrovatelské praxi.....	51
4.2.2	Poruchy výživy	52
4.2.3	Sipping.....	52
4.3	KATEGORIE OŠETŘOVATELSKÝCH DIAGNÓZ	53
5	POTŘEBY ČLOVĚKA - POHYB A AKTIVITA. DÝCHÁNÍ.....	55
5.1	POHYB A AKTIVITA	55
5.1.1	Faktory ovlivňující pohyb a aktivitu	56
5.1.2	Fyziologie hybnosti	56
5.1.3	Zajištění potřeby pohybu a aktivity.....	58
5.1.4	Imobilizační syndrom.....	59
5.2	DÝCHÁNÍ	59
5.2.1	Faktory ovlivňující dýchání.....	60
5.2.2	Zajištění potřeby dýchání	60
5.2.3	Poruchy dýchání	61
5.2.4	Dechová gymnastika.....	61
5.3	KATEGORIE OŠETŘOVATELSKÝCH DIAGNÓZ	62
6	POTŘEBY ČLOVĚKA - SPÁNEK A ODPOČINEK.....	64
6.1	VYMEZENÍ POJMŮ BDĚNÍ, SPÁNEK A ODPOČINEK	64
6.1.1	Faktory ovlivňující odpočinek a spánek	65
6.2	ODPOČINEK.....	65
6.3	SPÁNEK	66
6.3.1	Fáze spánku	66
6.3.2	Uspokojování potřeby spánku.....	67
6.3.3	Poruchy spánku	68
6.4	KATEGORIE OŠETŘOVATELSKÝCH DIAGNÓZ	68
7	BOLEST JAKO OŠETŘOVATELSKÝ PROBLÉM	70
7.1	BOLEST.....	70
7.1.1	Akutní a chronická bolest	72
7.1.2	Model bolesti	73
7.1.3	Faktory ovlivňující bolest.....	74
7.1.4	Hodnocení bolesti	74
7.2	PÉČE O PACIENTA S BOLESTÍ.....	79
7.3	KATEGORIE OŠETŘOVATELSKÝCH DIAGNÓZ	80

8	PSYCHOSOCIÁLNÍ A SPIRITUÁLNÍ POTŘEBY ZDRAVÝCH A NEMOCNÝCH. ETICKÉ ASPEKTY PÉČE.....	82
8.1	PSYCHOSOCIÁLNÍ POTŘEBY	82
8.1.1	Sociální potřeby.....	83
8.1.2	Duševně-duchovní zdraví	85
8.1.3	Duchovní bolest	86
8.1.4	Potřeba jistoty a bezpečí.....	86
8.1.5	Signály nepohody	87
8.2	SPIRITUÁLNÍ POTŘEBY.....	88
8.3	FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ PSYCHICKÉ, SOCIÁLNÍ A SPIRITUÁLNÍ POTŘEBY.....	89
8.4	MOŽNOSTI USPOKOJOVÁNÍ SPIRITUÁLNÍCH POTŘEB VE ZDRAVOTNICKÉM ZAŘÍZENÍ	90
8.4.1	Spirituální péče	91
8.4.2	Duchovní služba.....	92
8.5	ETICKÉ ASPEKTY PÉČE	94
8.5.1	Vymezení pojmů	94
8.5.2	Důstojnost	96
8.5.3	Základní principy medicínské etiky	99
8.5.4	Uspokojování spirituálních a psychosociálních potřeb	99
8.6	KATEGORIE OŠETŘOVATELSKÝCH DIAGNÓZ	101
9	IDENTIFIKACE A USPOKOJOVÁNÍ POTŘEB U ČLOVĚKA S OHLEDEM NA KULTURNÍ ZVLÁŠTNOSTI	105
9.1	VYMEZENÍ POJMŮ	105
9.2	MULTIKULTURNÍ PÉČE.....	107
9.2.1	Kulturní šok.....	108
9.2.2	Několik doporučení	108
9.2.3	Co by měl zdravotník vědět	110
9.2.4	Zvláštnosti při zajištění potřeby výživy	111
9.2.5	Zvláštnosti při zajištění potřeby vyprazdňování a hygieny	111
9.2.6	Zvláštnosti při zajištění potřeby odpočinku a spánku	112
9.2.7	Zvláštnosti při prožívání bolesti	112
9.2.8	Komunikační karty.....	113
9.3	KATEGORIE OŠETŘOVATELSKÝCH DIAGNÓZ	114
	SEZNAM LITERATURY A POUŽITÝCH ZDROJŮ	116
	SEZNAM TABULEK.....	121
	SEZNAM SCHÉMAT A OBRÁZKŮ	122
	SEZNAM PŘÍLOH	123